

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Dermestidae (ängrar), **Släkte:** *Megatoma*, **Art:** *Megatoma pubescens* - ljus tallänger (Zetterstedt, 1828) **Synonymer:**

Kännetecken

En avlång, cirka 5 mm lång, svart skalbagge med iögonenfallande vit behåring och korta antenner, vars sista leder formats till antennklubbor. Längst bak på täckvingarna bildar behåringen ett band som är tydligt vågigt i framkanten. En stor del av skulderpartiet är likaledes vithårigt, och även på halsskölden finns vita hårfläckar. Den närstående och betydligt allmännare arten *M. undata* har den vita behåringen längst fram koncentrerad till ett vågigt band beläget en bit bakom skuldrorna.

Utbredning och status

Arten är i vårt land endast påträffad några få gånger i fjällnära skog i Lule och Torne lappmark (Vittangi, Abisko, Muddus, Kvikkjokk, Sjaunja). Den är förmodligen mycket sällsynt, men säkert också förbisedd, och kan förhoppningsvis finnas på fler lokaler i Norrland än dem vi känner till idag. Närmast i de norra delarna av Norge och Finland. Världsutbredningen sträcker sig från Litauen österut in i Ryssland.

Ekologi

Larvutvecklingen sker under barken på döda träd. I Sverige främst på björk och tall, i Finland främst i torra granar med angrepp av bronshjon (*Callidium coriaceum*), men även på asp. Larven lever av insektsfragment och möjligen även torra svampdelar, och påträffas ofta i förråd av döda insekter som lagts upp av rosteklar i död ved. Arten övervintrar som fullbildad.

Hot

Det faktum att ljus tallänger hittills nästan uteslutande är påträffad i fredad skog tyder på att den bör rubriceras som urskogberoende. Arten torde genom sitt krav på döda träd ha mycket svårt att överleva i rationellt skött kulturskog, och skulle den påträffas på ytterligare lokaler som inte är fredade kan den därför med fog befaras vara hotad där.

Åtgärder

Arten bör specialinventeras så att vi får bättre kunskap om dess utbredning. Om den påträffas på ytterligare lokaler bör man göra allt för att öka antalet döda träd där.

Litteratur

- Lundberg, S. 1975. Bidrag till kännedomen om svenska skalbaggar. 15. (*Coleoptera*). *Ent. Tidskr.* 96: 8–13.
- Lundberg, S. 1977. Skalbaggar funna i Messaureområdet, Lule lappmark. 2 (*Coleoptera*). *Ent. Tidskr.* 98: 91–94.
- Palm, T. 1951. Die Holz- und Rindenkäfer der nordschwedischen Laubbäume. *Medd, Fr. Statens Skogsforskn.inst. Bd. 40, Nr. 2:* 172.
- Saalas, U. 1923. Die Fichtenkäfer Finnlands. 2. *Ann. Acad. Scient. Fenn. Ser. a. Tom. XII. Nr: 1:* 100–106.
- Strand, A. 1944. Nord-Norges *Coleoptera*. *Tromsø Museums Årshefter. Nat.hist. avd Nr. 34. Vol. 67, Nor. 1:* 422.

Författare

Bengt Ehnström 1999. © ArtDatabanken, SLU 2006.